

násos vígjátékokat, köztük »A király 40-lóerős autója« c. darabot, amelynek világsikere volt, például Párizsban száznolcvanszor játszották a »Théâtre des Nouveautés«-ban. E darabját Madridban is nagy sikerrel játszották. Külföldön is színrekerült a »Fiacskám« és »A sárkány és a szűz« c. színdarabja. Intenzív, nagy írói munkásságot fejt ki, azonkívül az írói érdekek harcosa és jelenleg a »Magyar Írók Egyesületé«-nek főtítkára. »Du-Chan-Fu« c. rejtélyes történetét (4 felv.) bemutatta a Fővárosi Művész Színház. (Írta Brandon és Pickey.) Első előadása: 1930. jan. 11. »A népbiztos« c. 4 felvonásos drámáját bemutatták az Új Színházban, 1930. márc. 27-én.

Orbók Lőránt, író, sz. 1884. márc. 4-én, megh. 1924. június 21-én, Barcelonában. A világháború előtt Párizsba költözött, ahol a háború alatt internáltak. Itt házasságra lépett Detrée Jeannevel, Painlevének, a francia kamara elnökének közeli rokonával és Spanyolországba költözött, ahol »Azértis« néven írta színdarabjait. Színművei: »Bolond Istók«, dr. 1 felv. Bem. 1907. nov. 20. Kolozsvár. »A tündér«, vj. 3 felv. Bem. 1914. okt. 10. Vígsház. (Bécsben a Volksbühneben 1915. okt.) »Casanova« Bem. 1923. okt. Newyork, Empire Theatre. (Kisérő zenéjét egy amerikai zeneszerző írta).

Orchester (orkeszter), görögül nem zenekar, hanem a klasszikus görög színházban a színpad és nézőtér közötti terület a karok táncra és éneke számára. (Tulajdonképpen a zenekar részére fenntartott hely. Sokan hibásan »orseszter«-t mondanak: orkeszter helyett.)

Orczy Bódog Félix báró, zeneszerző, a Nemzeti Színház intendánsa, sz. 1835. jún. 8-án, Tarnaörsön (Heves m.), megh. 1892. jan. 21-én, Londonban. A zene iránt korán érzett hajlamot és fiatal éveiben az alkotás terén is figyelmet keltett. 1870 okt. 12-től 1873. márc. haváig a Nemzeti Színház intendánsa volt. 1880-tól zongoraleckékből tartotta fenn magát. Operái: »Pandora«, »Sisiphus«, »Renegát«. (Ez utóbbit előadták Londonban, 1880. táján.) Mikor a Nemzeti Színház intendánsa lett, hivatalát több igen helyes újítással

kezdte meg: megszüntette a drámai előadások közzenéjét és csak egy, a darab stílusához illő nyitányt játszatott. A zenekari helyet a drámai előadásokra a színtanoda növendékei számára engedte át, hogy a színpadi játékot tanulmányozhassák. A pontosan megjelenő közönség érdekében elrendelte, hogy a későn érkezők csak a felvonás végeztével foglalhassák el helyeiket. Főpróba után a dramaturg, drámabírálok, a darab írója vagy fordítója, rendező és főszereplők összefoglaló beszédet tartottak, véleményadást és esetleges változtatások megbeszélése végett. Elrendelte, hogy előadás után rendező és karmester tegyen írott jelentést arról, ami az est folyamán, különösebb történet. Intézkedett, hogy jövőben a színművek ki nyomassanak és olcsó áron árulhassanak. A napilapok szerkesztősegei állandó támaszként szolgáltak. Bösendorfer-zongorát vett a színháznak. Elrendelte, hogy újév-től a hölgytagok kényelmére négy bérkocsi álljon állandóan rendelkezésre. Elrendelte, hogy a szereplők nyílt jelenetek után a közönség tapsaira ne jelenjenek meg. Elrendelte, hogy a színház tagjai hetenként kétszer a Várszínházban is játszhassanak.

Orczy Emma bárónő, Londonban élő magyar származású író, Orczy Bódognak, a Nemzeti Színház egykori intendánsának leánya. Gyermekeivel Magyarországon töltötte, de aztán atyjával Londonba került. Itt férjhez ment egy Montague Barstow nevű festőművészhez. »The scarlet Pimpernell« c. regényének igen nagy sikere volt. A regényből »Coeur Ass« címen színdarabot csináltak s azt 1911. okt. 27-én mutatták be a »Berliner Theater« közönségének. Aztán Renaud átdolgozásában »Coquelicot« címen francia darab lett belőle, melyet 1912. ápr. 24-én a párizsi Ambigu-színház mutatott be, nagy sikerrel.

Orczy Lőrinc báró, 1790. október havában Zichy Károly gr. oszágbíróval egyetemben közbenjárt gr. Unwerthnél a magyar színészek játszási engedélye elnyeréseért. 1822. márc. 25-től jún. 26-ig a pesti német színház részvénytársulat elnöke volt.